

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 15.

V Ljubljani, v petek 19. januarija 1894.

Letnik XXII.

Deželni zbor kranjski.

(Peta seja dne 19. januarija.)

Deželni glavar Oton Detela otvori sejo ob 1/11. uri; vlado zastopa deželni predsednik baron Hein. Ko je bil prečitan zapisnik zadnje seje in razne prošnje, izročene finančnemu in upravnemu odseku, utemeljuje poslanec Šuklje v daljšem govoru samostalni predlog: Deželni zbor naj sklene: „Razmotrivati vprašanje, je li način, po katerem namerava vladna predloga o direktnih personalnih davkih (državno-zborska priloga 380) vrediti dotične deleže posameznih dežel (§ 271), primeren za vojvodino Kranjsko ter ugoden deželnim financam?“ Preosnova sedanje davčne sisteme je neobhodno potrebna. Davčna zmožnost se sedaj prerazlično uporablja kot merilo pri odmerjanju davkov. Država je pogodila pravo načelo, da se uvedejo direktni personalni davki, da dejansko isti plača davek, ki resnično ima dohodek. Sedaj plača davek tisti, ki ima polno dolgov, prav tako, kakor tisti, ki živi ves prihodek sam. Po načrtu novega osebnega davka pa bo posameznik plačal toliko več davkov, kolikor več ima dejanskih čistih dohodkov.

Potem preide govornik na namero vlade, ki hoče deželam prepustiti 20 odstotkov od novega osebnega davka, toda dežele morajo zavezati se, da ne bodo nikakih deželnih priklad sklepale in nakladale na ta novi davek. Ker se bo novi osebni davek odmerjeval in plačeval tam, kjer dotični davkoplačevalec redno stanuje, presoditi je, da naša dežela ne bo dobila kaj zdatnega od tega novega davka, ker največji bogataši, največja obrtna podjetja imajo svoje sedeže izven naše dežele. Zato bi kazalo, da bi naša dežela zahtevala od vlade, da ji namesto teh 20 odstotkov od novega osebnega davka prepusti jeden del realnega davka, n. pr. hišno - razredni davek, ki približno znaša na leto 146.000 gld. Ker se je nadejati, da bo tekom tega leta državni zbor dognal zakon, po katerem se ima novi osebni

davek vpeljati, je na mestu, da se naš zbor že sedaj posvetuje o tem, zato predlaga govornik, da se njegov predlog izroči posebnemu odseku sedmih članov.

Po nasvetu poslanca barona Schwegelnia izroči se predlog odseku devetih članov. V ta odsek so bili izvoljeni:

Grasselli, Klun, dr. Papež, Povše, Šuklje, dr. Tavčar, Apfaltrern, Luckmann in Wurzbach.

Poslanec baron Schwegel v imenu finančnega odseka poroča o proračunu bolniškega zaklada za leto 1894 in o pokritju stavbinskih stroškov za novo bolnišnico v Ljubljani.

Redna potrebščina za tekoče leto se proračuna na 78.959 gld., pokritje na 16.655 gld., primanjkljaj v znesku 62.304 gld. se bode moral pokriti iz deželnega zaklada.

Izredna potrebščina pa gre na račun nove bolnišnice, ki bode tekom leta zgrajena. Večina deželnega zbora, namreč zastopniki veleposestva in napredne stranke, je odobrila proračun stroškov za bolnišnico in hiralnico vred v znesku 573.000 gld., kateri stroški bi se pokrili z izkupilom za staro bolniško poslopje v znesku 120.000 gld., z doneskom kranjske hranilnice 80.000 gld., z doneskom mesta ljubljanskega 36.000 gld., z izkupilom za staro infekcijsko bolnišnico 8000 gld. in z doneskom, katerega je deželni zbor v seji dne 15. novembra 1889 dovolil iz deželnega zaklada, 100.000 gld. V primeri s skupnimi stroški v znesku 573.000 gld., pokaže se torej primanjkljaja še 229.000 gld., tako, da bode dežela vsega skupaj morala za bolniško zgradbo s hiralnico vred potrositi 329.000 gld.

Deželni odbor nasvetuje, da bi se ta primanjkljaj pokrili s posojilom, ki naj se vknjiži na novo bolniško poslopje ter amortizuje v 50 letih. Finančni odsek pa temu nasvetu ni pritrdil, ker bi se moglo nekaj teh stroškov pokriti s prihranki iz leta 1892 do 1895, z raznimi drugimi mogočimi večjimi dohodki, in ker bode imel finančni odsek pri proračunu deželnega zaklada za leto 1894 še priliko, nasvetovati primerni način pokritja.

V imenu finančnega odseka nasvetuje poročevalec:

1. Deželnemu odboru se naroča, da sestavi in natančno določi posebni račun bolniškega in hiralniškega zaklada ter skrbno čuva, da se v tem računu pojasnijo ter izkažejo vse pogodbe, ki se tičejo zgradbe in oprave nove bolnišnice in hiralnice.

2. Izredna potrebščina bolniškega zaklada za leto 1894 se določi na 473.000 gld.; od te potrebščine se 244.000 gld. pokrije z doneski bolniškega zaklada, kranjske hranilnice iz mesta ljubljanskega, 229.000 gld. pa po razmerju potrebe iz deželnega zaklada po načinu, ki se bode določil pri proračunu deželnega zaklada.

Prvi predlog finančnega odseka je bil soglasno sprejet. Glede drugega predloga, da se za novo bolnico v proračun tekočega leta vstavi še znesek 229.000 gld. iz deželnega zaklada, izjavlja poslanec Klun v imenu svojih somišljenikov, da iz istih razlogov, katere je v zadnjem zasedanju navajal proti predlogom deželnega odbora in finančnega odseka, glasujejo tudi sedaj proti zvišanemu proračunu stroškov za novo bolnico. Predlog finančnega odseka je bil sprejet proti glasovom konservativno-narodnih poslancev. Ob enem se reši prošnja umirovljenega okrajnega zdravnika gosp. J. Bobek-a v Ribnici, kateremu se pokojnina 300 gld. zviša na 400 gld.

Dr. Vošnjak predlaga, naj se mu dovoli iz deželnega zaklada le polovica, to je, 50 gld., ker je deželni zbor sklenil, da se umirovljenim okrajnim zdravnikom dovoljuje le 300 gld. pokojnine, ako zdravstveni okraj prevzame polovico. Ta predlog se z večino odkloni.

Dalje so bile rešene mnoge prošnje za podpore. Stavbinskemu odboru na Bledu za zgradbo mostu v radolniški soteski se dovoli 150 gld. podpore. Dalje se deželnemu odboru izroče v primerno rešitev naslednje prošnje: M. Habijana z Malegavrha za podporo vsled požara; vasi Bojance za podporo k napravi vodnjaka; M. Jakšeta z Roba za podporo v svrhu vzgojitve njegove gluhoneme hčere v zavodu v Šmihelu pri Novem Mestu; županstva Ustija za

LISTEK

Izpred sodišča.

Z Dunaja, 11. jan.

Da začnem kot novelist!

Buren dan imam za seboj. Hvala Bogu! — Zjutraj na vse zgodaj prišedši v urad, bil sem na mah sredi divjega krika in vrišča. Ločevali smo zakon, ter zaslišavali priče, izvoščka. Govorili smo ravno o nekem pogledu, ki ga je baje privoščila žena svojemu možu. Židovski ženin advokat hotel je vedeti od priče, ali ni bila temu pogledu poleg zaničevanja, katero je baje v njem opazil priča, primešana jeza, nezadovoljnost, razburjenost... Storil je sicer s tem vprašanjem kompliment duševnim zmožnostim priče, toda z nepričakovanim vspehom. Analiza tega pogleda bila je priči pretežka. Na obraz, ki ni bil „von des Gedankes Blässe angekränkt“, stopil mu je pot, in gubančil je priča Florijan Lenker čelo. Obmolknili smo v očigled ve-

likemu duševnemu delu, vršečemu se pred nami. Ta trenotek porabila je žena, ter izrazila svoje mnenje, in sicer v tem smislu, da priča najbrže ne spoštuje posebno svetosti prisege. Kakor če dregneš v osje gnezdo. Priča tuli, žena vrišči, advokata vpijeta in mahata po židovski navadi z rokami. Sredi sobe pa stoji, kričeč, kakor boja željni Ajant, moj šef, mal, suh, originalen zaprisežen mož, neprijatelj advokatov, osobito ako so čifuti. Polagoma poneha vseobčna bitka, vsi stojimo krog dveh bojevnikov, ki srdito vihtita sredi sobe kopja: židovski zastopnik žene in „stari“.

Velikansk dvoboj, ki žalibog ne bode našel svojega Homerja!

Advokat preti s pritožbo, „stari“ udari ob mizo: „Sie können machen, was Sie wollen“... v pesku leži žid v svoji krvi. Mrlič... Priča Florijan Lenker izpoveduje mirno dalje stvari, katere polaga zapisnikar, v tem slučaju žalibog jaz, v raket zapisnikovo, da služijo potem kratek čas prepisujočim diurnistom v pikantno berilo, predno jih položijo k večnemu počitku v registraturo...

Urno zlezem v zimsko suknjo ter zapustim motni vzduh nizkih instanc, hiteč proti oni instanci, ki varuje po državnih temeljnih zakonih zajamčene pravice državljsanske.

O Florijan Lenker, ti si bil le priča, ko ste se prepirali neznani osebi dveh zakonskih, jaz pa sem bil priča, ko se je skušalo mogočno ministerstvo notranjih zadev z malim osnovalnim odborom male peščice katoliških dijakov malega slovenskega naroda. Kratko: Senat bil je nam neugodno sestavljen, poročevalec Hye nam nasproten, vedno je odkimoval izpeljavam našega zastopnika, prikimoval pa onim zastopnika ministerstva. Tudi tu se je šlo za § 19. in zastopnik ministerstva razlagal ga je tako, kot zadnjič upravnega sodišča referent pri razpravi radi uličnih napisov ljubljanskih, tako, kot uči profesor Exner — ki je slučajno bil takrat člen senata drž. sodišča, ki je sodil našo zadevo. Dr. Lenoč pa tudi tej sestavi senata ni mogel mnogo ugovarjati. Razsodba razglasila se je tako, kakor je bilo, žal, pričakovati.

112 6 M. M.

podporo k napravi vodnjaka; županstva Velike Poljane za podporo za ograjo šolskega vrta; vasij Zagorica, Zelače, Mlino, Rečica, Ribno, Selo, Koritno, Bodesiče in Kupljenik, da se občina Bled razdeli v dve samostojni občini.

Društvu za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani se dovoli 2000 gld. podpore v petih letnih obrokih.

Prošnja županstva v Gorijah, da se občinska cesta od Spodnjih Gorij do Kernice uvrsti med okrajne ceste, se izroči deželnemu odboru, ki naj v dogovoru s krajnim cestnim odborom ter v prihodnjem zasedanju stavi primerni predlog.

Prošnja istega županstva glede podpore za napravo občinske poti iz Kernice v Zgornjo Radolno se izroči deželnemu odboru, ki naj si preskrbi nadrobne podatke ter v prihodnjem zasedanju stavi primeren nasvet.

Prošnja prebivalcev župnije Fara za razdelitev občine Kostel v dve samostojni občini se izroči dež. odboru v pretres in poročanje.

Pri poročilu upravnega odseka o prošnji glavnega odbora c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani izraža poslanec dr. Schaffer začudenje, da je glasilo imenovane družbe, „Kmetovalec“, objavilo članke o gorenjskih pašnikih, ki so po njegovem mnenju imeli le agitacijski namen ter sumničiti poleg zasebnikov celó c. kr. oblastva pristranskega postopanja na škodo kmetom-živinoorejcem.

Poslanec Murnik kot načelnik odbora c. kr. kmetijske družbe odgovarja, da je odbor odgovoren le za svoje sklepe in njih izvršitev, ne pa za članke, katere objavlja družbeno glasilo. Ako se je odgovorni urednik „Kmetovalec“ pregrešil v katerem oziru, to naj razsoja sodišče.

Poročevalec dr. Ivan Tavčar odgovarja dr. Schafferju, da se je morda vrednik pre naglil, ko je objavil dotične članke, toda to še ni tolika pregreha, o kateri se bode itak govorilo tedaj, ko pride na vrsto samostalni predlog poslanca Povše-ta, in se bode ta zaslili obe stranki, to je, objave slovenskih časnikov o „čudnih“ pašniških razmerah na Gorenjskem in o protizjavi industrijske družbe, katero je prinesel kot prilogo tukajšnji uradni list. Sicer pa je „Laibacher Ztg.“ pod cesarskim orlom tudi že objavila članke, ki so iznenadili slovenski svet, tako o neki sokolski slavnosti v Ljubljani in o postopanju slovanske manjšine v isterskem deželni zboru, kjer se interpelacije in govori slovanskih poslancev niti ne stenografujejo. In nihče se ni pritoževal pri deželni vladi zaradi teh člankov, kakor danes g. dr. Schaffer o glasilu kmetijske družbe.

Deželni predsednik baron Hein omenja, da je „Laib. Ztg.“ le navedla besede „Tagblatt“-a, ne pa svoje mnenje o isterskih razmerah.

Konečno še dr. Schaffer popravlja, da prizna uspešno delovanje kmetijske družbe v mnogem oziru in da ni hotel ovajati vrednika „Kmetovalec-vega“.

Sprejet je bil predlog, za katerega so glasovali tudi veleposestniki, da se v prospeh kmetijstva dovoli na leto 3000 gld., ki naj se potom deželnega odbora podeli kmetijski družbi.

Dalje se izroči deželnemu odboru v primerno rešitev prošnje kmetijske podružnice v Čatežu za podporo in dovolitev ameriških trt; prošnja vasi Dobrovice in drugih za podporo k zgradbi mostu pri Geršičih; prošnja prebivalcev v Leskovcu za izločitev iz mestne občine krške, in prošnja županstva v Mengšu za uvrstitev občinske ceste od Mengša do deželne ceste pod Križem med okrajne ceste. O nekaterih teh prošnjah naj deželni odbor stavi primerne nasvete v prihodnjem zasedanju.

Posl. Povše poroča o prošnji županstva občine Črni Vrh nad Polhovim Gradcem, ki prosi za denarno podporo v svrhu dodelanja ceste do Črnega Vrha.

Poudarja veliko potrebo te ceste, katere važnost in potrebo za obširno to okolico je visoki deželni zbor ponovljeno priznati blagovolil ter v to svrhu že ponovljeno podelil denarne podpore oziroma brezobrestnega posojila. Izvršilo se je en del ceste od Polhovega Gradca, pomanjkuje pa še dodelanje ceste od Zaloga na Črni Vrh, ker brez te ceste bi bili za občino črnovrško dosednji stroški brez koristi.

Črnovrški občani lotili so se sami tega dela, kar je vse hvale vredno, zato zasluži ta občina toliko bolj pomoči, da dovrši še ta kos ceste. Zato predlaga gospodarski odsek, naj se pooblašča dež. odbor, da podeli občini črnovrški, kakor hitro do-

gotovi pot do Črnega Vrha, še 250 gld. deželne podpore: ob enem pa naj dež. odbor zahteva od okrajnega cestnega odbora natančni izkaz o dosedajšnjih delih in o porabi od dežele v to svrhu podeljenih denarnih podpor. — Predlog obvelja.

Prihodnja seja bode v torek dne 23. t. m.

Dr. Steinwender.

Iz Celovca, dne 16. jan.

Kakor se vam je že brzojavno poročalo, odložil je hudi naš nasprotnik in vodja nemških nacionalec v državnem zboru svoj mandat. Ker je ta dogodek večje politične važnosti, poročam o njem natančneje.

Že precej časa agitiralo so je močno in ne vselej z najlepšimi sredstvi zoper poslanca dr. Steinwender-ja, ki je v deželni zbor zastopal mesta in trge: Beljak, Bleiberg, Rute, Šmohor, Trbiž, Naborjet, Špital, Sovodnje, Zg. Bela, Greifenburg in Zg. Dravograd. Posebno beljaška „Deutsche allgemeine Zeitung“ je hudo in neprestano napadala tega poslanca. Njej pridružili so se še nekateri drugi listi.

Do katastrofe pa je prišlo v soboto dne 13. t. m. Za ta dan sklical je dr. Steinwender v Beljak shod volilnih mož. Že pred shodom govorilo se je po mestu, da se pripravlja od strani „D. allgem. Ztg.“-e zoper poslanca posebna nakana in radi tega mnogi niso šli na shod. Shodu, h kateremu je prišlo kakih 90 volilcev in kakih 50 nevolilcev, večinoma socijaldemokratskih delavcev, je predsedoval beljaški župan Scholz.

Dr. Steinwender je poročal — sledim poročilu celovških „Fr. St.“ — o svojem delovanju v državnem zboru in v jednournem s pohvalo sprejetem govoru utemeljeval odnose nemških nacionalec nasproti koaliciji. Posebnega govornik ni povedal.

Ko je dr. Steinwender končal, vpraša ga neki Schatzmayer, kako misli o volilni reformi, vrednik „D. allg. Ztg.“-e. Otič, „kot volilec in kot zastopnik časnika“ vpraša, zakaj dr. Steinwender ne odloži svojega mandata, ko ni več v dotiki z volilci. In tako mu našteje več političnih grehov. Dr. Steinwender odgovarja v daljšem govoru zlasti Otiču, in temu „ne kot zastopniku časnika“, tudi ne kot osebi, marveč kot volilec. Govornik pravi, da ni bil nikoli privrženec Taaffejev, pač pa je podpiral Steinbachove reforme in ovrže razne trditve predgovornikov. Tudi več drugim vprašanjem je odgovoril.

Na to predlaga dr. Aichelburg, naj se izreče dr. Steinwenderju in nacionalni stranki zahvala in zaupnica. Otič pa predlaga nezaupnico. Ko so se odstranili nevolilci iz dvorane, se je glasovalo, in sicer je bilo 44 glasov za zaupnico, 42 pa proti. Otič pa pravi, da je bilo 45 glasov proti.

Dr. Steinwender vstane in reče: „Naj se gospodje ne trudijo več; po tem glasovanju, in bodi par glasov več ali manj, ne morem več biti vaš zastopnik. Svojim prijateljem se zahvalim; da pa moji razsvitljeni nasprotniki vedó, kdo jih vodi, povem jim zdaj, ko me ne varuje več imuniteta: Otič je podkupljen po Pavlu Pacherju, in še natančneje vam morem povedati: do julija je plačal 2400 gld. Ohranite g. Otiča, mene ste se iznebili. Dobro je, da je tako prišlo, jaz sem se stvari naveličal. Ne te časnikarske napade, katere zaničujem, obžalujem, pač pa potrpljenje, ki ga ima del meščanstva s temi napadi. Z Bogom!“

Dr. Aichelburg, dr. Klemenčič, H. Gold in drugi so potem izjavili, da je ta dogodek „sramota za mesto“. V veliki razburjenosti se je shod zaključil.

Včeraj je izdal dr. Steinwender to-le izjavo svojim volilcem:

„Pri shodu dne 13. t. m. v Beljaku, kojega je obiskalo kakih 90 volilcev, dobila se je za zaupnico le nedvomljiva večina. Odložil sem zato takoj svoj mandat kot državni poslanec. Če je kdo, kakor jaz, marljivo in s poštenim delom in tudi ne brezuspešno deloval za svoje ljudstvo v častni službi, ne more lahko tega ukreniti. Vkljub temu pozdravljam izid volilnega shoda z nekakim zadoščenjem. Nad pol drugo leto me napada v Beljaku izhajajoča „Deutsche allgemeine Zeitung“ na Koroškem in v vsej Avstriji na nezasišan način. Vse, kar storim ali opustim, se zavija in pači, in kjer pomanjkuje zunanjih povodov se mi podtikujejo brez najmanjšega dokaza nizki nagibi in samopašni nameni. Za to pa se nisem zmenil, dokler sem smel misliti, da stojé za tem početjem samo vredniki in dajalec denarja

onemu listu, g. Pavel Pacher pl. Theinburg. Zadnji volilni shod pa je le to dokazal, kar se je že prej lahko mislilo, da namreč to psovaje, ki se je ponavljalo sleherni teden, ni ostalo brez vpliva na mišljenje dela volilcev. Izvolili so me, izvzemši nekatere socijaldemokratske glasove, kot zaupnega moža celega volilnega okraja. To pa nisem več, in to zadestuje, da odložim svoje poslanstvo. Pač ne vem, bi li bilo onemu delu volilcev, ki te napade obsojajo, lahko mogoče, z vsem zoperstavljanjem se jim. Pa vsekako se je takega prizadevanja bore malo videlo, da nisem več mogel misliti, da imam v najboljših slojevih prebivalstva trdno zaslombo. In baš to me je sililo, da pojasnim vso stvar, kajti pač moram se odreči nadi, da bodem vstregel vsem, a na to moram računati, da obstoji med menoj in med spodobnimi in razumnimi možmi mojega volilnega okraja odkrito in jasno razmerje. Jaz sem svoj mandat izvrševal tako dobro, kakor sem mogel, in mislim, ni se mi treba bati primere z mnogimi drugimi, in odložil sem svoj mandat takoj, ko je bila njegova potrebna podlaga, zaupanje, tudi le deloma omajana. S tem sem storil svojo dolžnost.“

V Celovcu, dne 15. januarja 1894.

Dr. Otto Steinwender.

Šel je torej dr. Steinwender. Za nas za njim gotovo ne pride nič boljšega! —m—

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. januarja.

Steinwender in Schönerer. Steinwender si je nakopal hudo jezo nekaterih koroških gospodov, ker se je izrekel za koalicijo. Jeli so ruvati z vsemi silami proti njemu, in ne povsem brez uspeha. Na nekem volilnem shodu so ga hudo prijemali. Shod je naposled Steinwenderju izrekel zaupnico s 44 proti 42 glasom. Večina je torej tako majhna, da se Steinwender še sam ni mogel zadovoljiti s zaupnico in je izjavil, da odloži svoj mandat, ko vidi, da mu veliko volilcev več ne zaupa. Steinwenderjevi nasprotniki mislijo pri novih volitvah menda postaviti Schönererja za kandidata. Zmaga Schönererjeva bi pa najbrž ne bila posebno po volji nekaterim uradnikom, kateri imajo tudi precej zaslug za koroško nemštvo. Schönererjevo prusofilstvo je preveč znano.

Rusini se še sedaj niso odločili, ali pristopijo koaliciji treh velikih klubov, ali pa slovanski koaliciji. Poprej se je govorilo, da se odločijo mej deželnozborskimi zasedanjem, da bodo tudi deželni poslanci lahko povedali svoje mnenje. Rusinski poslanci so imeli več posvetovanj, a naposled so se sklenili, da naj se stvar odloži, dokler se ne snide državni zbor. V državnem zboru bodo še le rusinski poslanci mogli presoditi, ali naj se obrnejo na to, ali na ono stran. Slovanski koaliciji se nič kaj ne marajo pridružiti, ker imajo razne pomisleke proti Mladočehom. Rusini so tudi povsem v drugačnem položaju, nego Čehi, in ne morejo lahko tirati principijelne opozicijske politike. Stanje češkega naroda je namreč že toliko utrjeno, da se lahko upirajo vsakemu pritisku.

Volilna reforma v dolnje-avstrijskem deželni zboru. Če tudi ni dosti upanja, da bi deželni zbor mogel rešiti to stvar, vendar se v odseku predloga dalje pretresuje. Sedaj se kaže, da so že vse stranke v tem jedine, da se tudi v kmetijskih občinah vpeljejo neposredne volitve. Le o tem niso jedine, kje naj bode volilni kraj. Liberalci bi radi, da se voli na sedežu okrajnega glavarstva, dočim krščanski socijalisti z vso odločnostjo zahtevajo, da naj bode vsaka občina volilni kraj, ker le tako se bodo volilci mogli v večjem številu volitev udeležiti. Ko bi se volilo na sedežu okrajnega glavarstva, bi volilci iz oddaljenih občin največ izostali, boječ se dolgega pota in stroškov. Za liberalce bi bil tak način seveda ugodnejši, ker se je blizu mest bolj ugneznil liberalizem in bi torej pred vsem njih somišljeniki prišli volit. Ker je pa želeli, da se pri volitvah pokaže zares pravo mnenje volilcev, se mora kolikor je moč volilcem olajšati, da morejo izvrševati svojo volilno pravico.

Ogerske cerkvene predloge. Liberalni klub je imel zadnje dni posvetovanje o cerkvenih predlogah in o položaju sploh. Pri tem je jeden poslanec tudi vprašal ministerskega predsednika, kaj da on misli, je-li poslanec, ki je dal svojim volilcem kako obljubo, jo tudi dolžan držati? Nekateri liberalni listi so namreč trdili, da taka obljuba poslanca ne veže. Več liberalnih poslancev se je nam-

reč zavezalo, da ne bodo glasovali za predloge, ki bi kako nasprotovali cerkvi. Ti možje so sedaj v zadregi, radi bi glasovali za civilni zakon, ali se prav ne upajo. Liberalni listi so jim hoteli pomagati iz zadrege s trditvijo, da taka obljuba ne veže, ali s tem so le liberalce pokazali v slabi luči kot može, ki dane besede ne držé. Ministerski predsednik je pa izjavil, da on listom ni dal nobenih navodil, kako naj pišejo. Misli pa on, da volilem dana beseda tudi poslance veže. Tisti pa, ki je skrivaj dal kake obljube, ki se ne vjemajo s programom, na podlagi katerega je voljen, naj pa odloži svoj mandat. Nadalje je pa klub sklenil, da naj vsakdo izstopi, kdor bi mislil glasovati ali pa govoriti proti cerkvenim predlogom. Jedino duhovnikom, ki so v klubu, se je dovolilo, da smejo glasovati in tudi govoriti proti vladnim predlogom. Sedaj se mora v kratkem odločiti, kolikó poslancev od vladne stranke odpade vsled vladnih predlog, ko so jih že pozvali, da naj izstopijo. Najbrž jih še precej izstopi, posebno ker je sijajen katoliški shod pokazal, da je velika večina dežele na vladi nasprotni strani. Sicer bode vlada v zbornici poslancev že dobila večino, ali ta večina nikakor ne bode tolikšna, da bi posebno imponovala gospodski zbornici pri njenem sklepanju o vladnih predlogih. Skoro lahko rečemo, da so cerkvene predloge bile že pokopane, predno se je začelo v zbornici poslancev javno razpravljati o njih.

Francoska zbornica. Vlada je bila že v veliki nevarnosti, da pade. Ko je bila na dnevnem redu konverzija nekih državnih papirjev, predlagal je Jaures, da naj se dobiček od te konverzije porabi za izboljšanje stanja malih posestnikov. Zbornica pa je v zvezi ugovoru vlade glasovala za ta predlog. Ko je pa vlada na to izjavila, da odstopi, je pa zbornica pri novem glasovanju preklcala svoj sklep z veliko večino in vlada se je obdržala. Socialist Jaures je pa vendar le dosegel svoj namen. On svojega predloga ni stavil iz skrbi za kmete, ampak da kmetovalce za socialiste pridobi. Sedaj, ko je večina poslancev glasovala proti temu predlogu, imajo socialisti najlepšo priložnost, da kmetškemu prebivalstvu se pokažejo za prave njegove prijatelje.

Razmere v Italiji. Nad 1000 delavcev v marmornih kamnolomih pri Carrari je začelo štrajk. V mestu je zaradi tega bil velik strah, ker so vsi štrajkovci bili oboroženi in so pretili, da pridejo v mesto. Voaki so me-to dobro zastražili. Prišlo je pa bilo do krvavega boja med štrajkovci in vojniki. V tem boju je bilo 8 delavcev ubitih. — Oblastva so pri raznih preiskavah našla pisma, iz katerih je razvidno, da se je pripravljala vstaja po vsej Italiji. Prvi je Cipriani sprožil misel, da se napravi občna vstaja in zato pridobil poslanca Giuffrida, kateri je vso to stvar vzel v roko. Cipriani je skrbel za zvezo s francoskimi socialisti, kateri so pošiljali denar in orožje. Francoska vlada pa tega gibanja v Italiji nikakor ni podpirala in so vsa dotična domnevanja bila neosnovana.

Angleški parlament snide se dne 12. febr. in bode najbrž njegovo poslednje zasedanje. Vlada bode morala ga razpustiti in nove volitve bodo odložile o irski avtonomiji. Volilna borba bode huda. Po deželi ima Gladstonova stranka precej trdne pozicije, v mestih pa zanjo stvari ne stojé najbolje. Dopolnilne volitve ne kažejo baš posebno ugodno. Pri njih je vladna stranka zgubila nekaj mandatov. Zaradi tega pa unijonisti upajo, da pri novih volitvah dobé večino. Mnogo je odvisno od delavcev. Ako delavci napno vse svoje sile za vlado, ki jim je prijazna, bode vladna stranka tudi po mestih pridobila več mandatov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. januarija.

(Iz štajerskega deželnega zbora.) V odsek za vinorejo so bili izvoljeni izmed slovenskih poslancev gg.: dr. Lipold, Robič in dr. Radey.

(Za škofa v St. Pölten-u) je imenovan, kakor poroča „Grazer Volksblatt“, kanonik stolnega kapitlja v St. Pölten-u dr. Jan. Rössler, ki je bil rojen na Spodnjem Avstrijskem l. 1850.

(Zvišanje deželnih priklad.) Stajerski deželni odbor je izročil zboru predlog, naj se deželne doklade povišajo od 33 na 40 odstotkov, ker primanjkuje dohodkov za pokritje deželnih stroškov.

(Duhovske spremembe v lavantinski škofiji.) Č. g. Fr. Zmazek je dobil župnijo sv. Benedikta v Slov. Goricah, g. Jožef Ormec pride za kape-

lana v Lutomer in g. Jak. Vidovič za kapelana v Zavrče.

(Našli so mrtvega) v torek večer v Gorici poleg restavranca „Evropa“, človeka, kateri je stanoval v Robatišču. Kmalu zbralo se je krog nesrečnega mnogo ljudij in več redarjev. Bržkone je zmrnil.

(Župnikom v Ronkah) je imenovan č. g. Franc Bardeu.

(Osebnost.) g. Ivan Sbrisaj, absolvirani tehnik iz Senožeč, imenovan je mestnim inženirjem ljubljanskim.

(Koroške novice.) Za nadučitelja v Šmihel nad Pliberkom pride Peter Hriberšek, nadučitelj v Črni. — V Celovcu se je dne 13. t. m. 22letna dekla A. G. na potu v bolnišnico nanagloma zgrudila na tla in umrla. — Nova bolnišnica v Celovcu je proračunjena na 526.200 gld. — Vrbsko jezero je večinom že čisto zamrznjeno. V nedeljo se je udrl blizu Gorice nek mož. — V osojskem jezeru je dne 14. t. m. utonil 14letni deček A. G. Hotel je iti po ledu, a sredi jezera se je udrl in dasi ga je videlo več ljudij, ga zbog tankega ledu niso mogli rešiti.

(Vitez Schönerer) kandiduje, kakor se pravi, na mestu odstopivšega dr. Steinwender-ja v drž. zbor v mestni skupini Beljak. Gotovo pa bo kandidoval, kakor poročajo listi, tudi dr. Steinwender zopet.

(„Češki kvartet“ v Celovcu.) Iz Celovca, dne 18. jan.: Kakor se Vam je poročalo, je sviral dne 15. t. m. tu sloveči kvartet mladih čeških umetnikov. Z divnim svojim sviranjem so tudi tukajšno razvajeno občinstvo kar očarali. Tukajšni listi jako laskavo pišejo o nenavadnem užitku, kateri so poskrbeli slovanski umetniki. Obiskan pa koncert ni bil povsem dobro.

(Volkovi na Notranjskem.) Pretekli teden ustrelil je jeden izmed lovcev šneperške graščine volka, ki je tehtal nad 49 kil. Kakor kaže v ondotnih gozdih sled, se klatita pa še dva volka okrog v obližju, in se bode tudi na te napravil skupen lov.

(Muzikalična dela za okrajne šolske knjižnice.) V zalogi „Artaria & Comp.“ na Dunaju izšle so od prof. dr. Gvida Adlerja naslednje knjige cesarjev: „Ferdinanda III.“, „Leopolda I.“ in „Jožefa I.“, katere priporoča deželni šolski svet za Kranjsko, da si jih omisli učiteljstvo za dotične okrajne knjižnice: 1. Psalm „Miserere“ — cesarja Ferdinanda III.; 2. „Missa Angeli Custodis“ — cesarja Leopolda I.; 3. moteta „Sub tuum praesidium“ cesarja Leopolda I., in kantata „Regina Coeli“ — cesarja Josipa I.

(Kot člani vojaških nabornih komisij za konje) so za leto 1894 izbrani naslednji strokovnjaki iz civilnega stanja, in sicer: za politični okraj ljubljansko mesto in Kranj Artur Polakowsky, okrajni živinozdravnik v Ljubljani; za ljubljansko okolico in mesto Kamnik mestni živinozdravnik Pavel Skalč; za ljubljansko okolico in Litijo Edvard Schlegel, učitelj podkovske šole na živinozdravnišnici v Ljubljani; za okraj Logatec in Postojino okrajni živinozdravnik Ferdinand Gaspari v Postojini; in za politični okraj Novomesto in Krško okrajni živinozdravnik Tomaž Wirgler v Krškem. — Naborni dnevi za konje določeni so za Ljubljano: 2., 3. in 4. na cesarja Jožefa trgu, za okolico ljubljansko pa isti dnevi na Kongresnem trgu.

(Iz Metlike.) 15. januarija. Z današnjim dnem zgubila je metliška fara blagega moža, namreč g. kapelana Janeza Zabukovca. Previdnost božja poklicala ga je na drugo mesto. Dve leti in štiri mesece deloval je kot vrl duhovnik, ves vnet za svoj poklic, v blagor in srečo metliških faranov. Težavna in trudapolna je bila njegova dos-danja služba, če vzamemo v poštev, da so ravno za časa njegovega delovanja razsajale kužne bolezni, influenza, na to osepnice in zopet legar ter da je bil nekaj časa tudi sam brez tovariša. Vkljub temu ogromnemu delu bil je vendar-le vedno vesel in priazen. Zato si je pa tudi pridobil ljubezen faranov. Bog daj dragemu duhovniku v novi službi isto gorečnost, istega duha, kakor smo ju imeli priliko opazovati na njem mi, odkar je prebival med nami. Nam pa Bog kmalu pošlje vrednega naslednika. Da kmalu, ker silno nam je potreben. Pred kratkim je tožil neki dopisnik z Gorenjskega o pomanjkanju duhovnikov na Gorenjskem — seveda kakor sam dostavi, bolj radi sv. maše, kakor zaradi dela. A kaj naj pa poročemo mi! Metlika je takorekoč središče vsaj vzhodne Belokrajine, kjer se ljudstvo steka iz vseh krajev. Do 17 fará kranjskih in hrvaških zastopanih je skoraj slednjo nedeljo v Metiki. To ljudstvo ve-

činoma še verno išče torej službe božje sv. maše in res prav pridno dohaja. Saj je precej prostorna farna cerkev zjutraj ob 6., dalje ob 8. in ob 11. uri skoraj lahko rečem natlačena. Kam bodo šli zdaj k sv. maši ljudje, ki so bili sedaj ob 8. uri? Po leti je še bilo, ker je pred. g. kanonik Stariha maševal ob 8. uri, a sedaj po zimi ne more radi boleznim. Torej pomanjkanje tudi tu. Pri teh razmerah mora trpeti vinograd Gospodov zdaj tu, zdaj tam. Zato pa prosimo Boga, da nam kmalu pošlje dobrega novega delavca, da bo šlo zopet delo dobro od rok kakor do sedaj.

(Iz Studenca pri Koroškem.) dne 17. januarija. Danes smo tu materi zemlji izročili truplo ne-oženjenega 68letnega Jerneja Lisca, posestnika pri Sv. Primožu in cerkvenega ključarja ondotne podružnice. Pogreb je bil veličasten. Spremljevalo ga je šestero č. g. duhovnov. Cerkev je bila polna, da natlačena vernega ljudstva iz domače in sosednih župnij. Pri kapelici pod cerkvijo, kamor mu je šla naproti duhovščina, zapeli so mu domači cerkveni pevci žalostinko: „Blagor mu, ki se spočije.“ in pred pokopom: „Jamica tiha.“ V cerkvi je gorelo na lestencih, katere je on zadnje leto daroval, tri-deset sveč. Domači g. župnik je v kratkem nagonu v cerkvi pokojnega zbranemu ljudstvu priporočal v molitev in blag spomin. Zakaj? Bil je rajni kmetijskega stanu, a nenavaden cerkven dobrotnik. Razven neznatnih darov je zapustil vse premoženje naši župniji, ki cerkvi Matere Božje brezmadežnega spočetja z namenom, da se stavi mesto sedanje premajhne nova cerkev, posestvo pa je izročil podružnici Sv. Primoža. Poročalo se je že lansko leto, koliko je storil rajni v božjo čast. Zadnje dni je veličodušno obdaroval s svojima še živječima sestrama sosedne cerkve. Naj blagi nepozabni dobrotnik počiva v miru!

(Židje — dobrotniki ljudstva.) V uhorovskem okraju v Galiciji je v zadnjih letih kmetško prebivalstvo tako propadalo, da se je vse čudilo. Gospodarji, ki so se šteli mej najpremožnejše, so prišli na boben, dasi se je vedelo, da so pridni in marljivi kot preje. V okraju vladajo sedaj take razmere, da se kmetje ne morejo popraviti niti v desetih letih, če bi bila tudi vsako leto čim najboljša letina. Uzrok temu propadu so — židovski oderuhi, ki so popolnoma po sestavljenem načrtu odirali. Sedaj se pričinja v Levovu obravnava proti njim. Do 30 zatožencev imajo. Trajala bode štiri tedne, ker je prič izredno veliko. Glavni mej oderuhi je neki Josel Lichter, njegova žena Kana in Kajm Herš Klughaupt. Svojedobno sporočimo svojim bralcem več o tej obravnavi.

(Obiskovanje srednjih šol na Primorskem.) Na 5 gimnazijah v Gorici, Trstu in v Istriji se šola 1615; na 4 realkah 1263; skupaj 2878 dijakov. Tedaj je na Primorskem 352 gimnazijcev več, kakor realcev.

(Mažarska pravičnost.) Kar diše na Mažarskem, mora po volji vladajočih okrutnikov, dihati mažarski. Vse se mora pomažariti, da se zadosti veličastni ideji mažarske države. Tako so sedaj jeli Mažarji z vso silo preganjati nemažarske učitelje, tudi take, ki popolnoma zadoščajo vsem zahtevam zakona gledé mažarsčine. Mnogo število slovaških in rumunskih učiteljev so kar brez vsacega vzroka vpokojili ali celo odpustili samo iz tega vzroka, ker niso Mažarji. Prav zadnji čas so tako odstavili 5 srbskih in 6 nemških učiteljev. Šole takih „državni ideji“ neljubih zato ker nemažarskih učiteljev, nikedar ne pogleda nadzornik. Ne mara se prepričevati, je li res slaba taka šola. Slaba mora biti, ker sicer bi bilo manj vzroka, da se učitelj odstavi. In odstaviti se mora, da ne propada Magyar-ország!

(Gledišče.) Nemških glumcev in glumic je po glediščnem almanahu za l. 1894 nad — 14.000; tem je treba prišteti nad 15.000 statistik, koristor i. t. d., katere naj deloma prehranja radodarna Talija. Gledališč nemških je nad 700 v Nemčiji, v Avstriji in drugod. Berlin sam jih ima 24 ne vštévi 3 svobodnih odrov. Dunaj jih ima 7, Hanover in Monakovo po 4. Osobja dovolj. A tudi tu velja: namnožil si ljudstvo, a nisi namnožil veselja.

(Amerikansko.) V nekem mestecu mičigenske pokrajine je vedno mrzlica. Skoraj vsi so bolni in zdravnik zapisuje vsakemu kinin. Da bi se ljudje ne motili, ali da ne bi pozabili, ukazal je župan vselej zvoniti s vsemi zvonovi v mestu, kedar je treba povziti prašek zdravila. To je župan!

(Pri krščanskem nauku.) Katehet: Jakec, povej mi, koliko je sv. zakramentov. — Jakec: Šest. — Motiš se; sedem jih je. — Naš ata pa pravijo, da je zakon ravno tisto kot pokora.

Društva.

(Glavna skupščina „Narodne čitalnice v Ptuj“ za 30. društveno leto 1893 bode v nedeljo dne 21. januarija 1894 ob 4., oziroma 4. uri popoldne v lastni hiši „Narodni dom“.

Odbor.

(Katoliškemu podpornemu društvu v Celju) za vzdrževanje šole č. št. šolskih sester so nadalje letnino plačali oziroma darovali sledeči p. n. č. št. gg. udje: Kmecl Fran, hišni posestnik 5 gld. Balon Anton, župnik na Vranskem 5 gld., Krušič Jakob, župnik v St. Andražu 5 gld., Zadušak Mica, hišinja 2 gld., Gobec Mih., posest, na Babnem 2 gld., Jaklič Ant., c. i. kr. vojni kurat v Trstu 5 gld., Jahn Ferdo, župnik v St. Petru 5 gld., Lipovšek Jozefa, posest. v M-dlogu 2 gld., Glinšek Mat., župan celjski okolici 2 gld., Gregorec Lav., dež. posl., kanonik pri Novi cerkvi 5 gld., Mikuš Valent, kaplan v St. Juriju 5 gld., Kmecl Matevž, krojač 2 gld., 40 kr., Pletersnik Maks, c. kr. prof. v Ljubljani 3 gld., Ogradi Fran, opat župnik v Celju 50 gld., Selih Jurij, kapl. pri Novi cerkvi 5 gld., Štabuc Jernej, kapl. v Šmarju 3 gld., Kunej Jan., župnik v rimskih toplicah 5 gld., Erjavac Peter, župnik v Trbovljah 10 gld., Urek Andr., župnik na Polzeli 2 gld., Flek Jožef, dekan v Jarenini 2 gld., Hribernik Jak., spiritual v Mariboru 3 gld., Gaberc Martin, kapl. v Vojniku (povrh še za božičnico 10 gld.) 2 gld., Naprudnik Franc, duhov. v pokoju 25 gld., Makolska posojilnica 20 gld., Lendovšek Mih., župnik v Makolah 2 gld., Dovnik France, dekan v Gor. gradu 10 gld., Belšak Ant., žup. v St. Petru 2 gld., Žigan Julij, trgovec na Polzeli 3 gld., Ribar Ant., župnik v St. Vidu 5 gld., Pajek Jožef, dr. kanonik v Mariboru 3 gld., Reich A., c. kr. oficijal 5 gld., Kukovič Friderik, kapl. v Konjicah 3 gld., Zdošek franc, žup. v St. Juriju 5 gld., Zidanšek Jozef, prof. v bogoslovju Maribor 5 gld., Dimec Franc i Ana, posest. v Medlogu 5 gld., Par Valent, žup. v Gotovljah 3 gld., Ipavc Gust. dr., zdravnik v St. Juriju 3 gld., Keržič Ant., prof. v Ljubljani 10 gld., Kolarč Jožef, župnik na Paki 6 gld., Koren Mat., žup. v Zalcu 2 gld., Zupančič Jak., žup. v St. Ožbalu 1 gld., Košar Jan., žup. v Galiciji 3 gld., Neimenovan iz Celja 10 gld. — Za božičnico so darovali dobrotniki 201 gld. 87 kr. — Bog povrni obilno vsem dobrotnikom.

Narodno gospodarstvo.

Lovski zakon.

(Dalje.)

Točka 34. pravi: „Vsak zakupnik občinskega lova je dolžan, v nadzorovanje in varstvo dotičnega lova v zadostnem številu postaviti lovskih čuvajev ter prositi politično okrajno oblastvo, da jih potrdi in zapriše po dotičnih predpisih kot za službo v varstvo zemljedelstva postavljeno stražno osobe.“ Deloma je to določilo potrebno. Prav je namreč, da mora zakupnik nastaviti lovca v svojem lovskem okraju. Nekdo ima v najemu lov velike občine. Na lov pride pa samo trikrat na leto. Sicer pa ne vidi divjačina nikdar lovca. Zato ni čuda, da se neverjetno hitro množi. Ko bi pa imel dotični zakupnik vsaj za vsako katastralno občino svojega lovca, potem bi se pač divjačina tako ne pomnožila. Krivično pa je, da načrt novega lovskega zakona tirja vse preveč od takih čuvajev. Sleherni, kdor bo hotel biti čuvaj, bode moral iti k skušniji, pri kateri bode moral pokazati, da je dosti zveden v lovskih zadevah. Samo taki gozdarji, ki so naredili z dobrim uspehom državno preskušnjo, bodo oproščeni od teh preskušenj. Kje se bodo pa dobili taki lovci? Treba bode za vsako okrajno glavarstvo narediti najmanj jedno gozdarsko šolo, da bode mogoče dobiti zadostno število lovskih čuvajev.

Točka 41. še posebej določuje, da se delavcem, ki delajo za dnino, ne bodo smele dajati lovske karte, torej tudi lovski čuvaji ne bodo smeli biti. Na ta način bodo mogli jemati lov v zakup samo bogatini, ki bodo lahko najemali izučene lovce. To vendarle ne gre!

Veliko jeze in sovraštva bode povzročila točka 58., ako popolnoma ne odpade ali se vsaj ne predrugači. Ta točka se namreč glasi: „Pse, kateri se najmanj 120 metrov oddaljeni od hiš ali čred zasadijo samoloveči, in mačke, katere najmanj v isti oddaljenosti od hiš pohajajo po polju in po gozdu, smejo lovski upravičenci ali njegovi lovci pobiti.“ Opiraje se na to, bodo lovci kar pobili vse pse in mačke. Kdo bode pa hiše varoval in miši lovil? Pes gre s svojim gospodarjem po cesti. Tu in tam se loči za nekoliko korakov od svojega gospodarja, leti višje ali nižje. Lovca ga bode smel takoj ustreliti. Kmet vzame mačko seboj na njivo, kjer je vse polno mišij. Lovca pride mimo in jo ustrelji. Nobeden mu ne bode mogel nič za to. Vem za slučaj, da so lovci zanalashe psa vabili in klicali s seboj. Ko so ga zvalili nekoliko od hiše, so mu pa dali smodnika v rebra. Je-li to pošteno? V neki vasi na Notranjskem so bili ljudje pretekli jeseni silno razburjeni. Neki dacar-lovec je namreč ljudem postrelil skoraj vse mačke. Ako jo je le videl nekoliko od hiše, jo je že vzel na piko. Na nekem travniku je bilo vse polno mačjih trupel. Sedaj, ko se miši in podgane tako strašno množe, mora imeti vsak gospodar mačko. Ako lovci že mačkom ne dovolijo hoditi na polje lovit miši, naj pa sami čakajo pri mišjih luknjah in naj streljajo miši, kedar se bodo pokazale! Ako pa tega nečejo storiti, naj ne nadlegujejo mačke!

Najbolj osedepolni za kmetovalca ste pa točki 65. in 66., ki se tako-le glasite: „Oškodbe po sadnih, sočivnih in cvetličnih vrtovih, po drevesnicah in na posamezno stoječih mladih drevesih je povrniti samo tedaj, kedar se dokaže, da je škoda nastopila, dasiravno je posestnik za varstvo poškodovanih objektov ukrenil takšne odredbe, katere so vsled svojega svojstva dejansko primerne, pod navadnimi okolnostmi zabraniti škodo po divjačini.“

(Dalje sledi.)

Telegrami.

Praga, 19. januarija. V začetku današnje obravnave je predsednik zatožence „Omladinovce“ in poslušalstvo krepko opominjal, da naj varujejo dostojnost kraja. Potem se je prečitelo pismo, v katerem se preti predsedniku sodišča in pa državnima pravdnikom z dinamitom, ako se zatoženci obsodijo. To je vzbudilo kontroverzno mej zagovorniki in pa predsednikom. Zagovorniki so zahtevali, da se to pismo ne priloži aktom. Sodišče je odločilo, da se pismo aktom priloži.

Berolin, 18. januarija. Današnjega shoda brezposelnih delavcev ni bilo, ker so poprej zaprli sklicevalce. Dvorano, v kateri je imelo biti zborovanje, je bila zaprla policija. Na ulici se je bilo zbralo nekaj tisoč ljudi, katere je redarstvo razgnalo.

Peterburg, 18. januarija. Zdravje generala Gurka je po poročilih došlih iz Varšave silno slabo. Nič več se ne zaveda.

Želodec ohrani se zdr. v z. rabo premovane tinkture za želodec. Naročila sprejema lekarna Piccolijeva v Ljubljani. 1 steklenica velja 10 kr. 584 1 10-4

Umrli so:

17. januarija. Julij Podobnik, kurjačev sin, 1 mesec, Cesta na južno železnico 12, marasmus infant. — Franc Polanjko, poštnega sluga sin, 3 leta, Hrenove ulice 6, škrlatica in davica.

18. januarija. Ana Zupančič, gostija, 83¹/₂ leta, sv. Petra cesta 47, ostarelost. — Neža Kregar, vrtnarica, 75 let, Dunajska cesta 16, hripa.

V bolnišnici:

15. januarija. Marija Smolič, gostija, 60 let, naduha. 16. januarija. Ana Cof, gostija, 50 let, legar. — Miklavž Kales, gostac, 69 let, vsled raka v trebušni votlini. — Janez Sevnik, delavec, 54 let, naduha.

Tuji ci.

18. januarija.

Pri **Maltcu**: Sarc iz Postojne. — Henrik Schwarz, Franciška in Marija Poje iz Prezida. — E. Maigrot iz Baslja. — Ivan Weiss in Marija Baldauf. — Franc Kofler iz Bolzana. — J. Charles, A. G. Toriser, trgovec, iz Celovca. — Klein, potovalec, Bock, Sinek, Waldheim, Freier, trgovci, z Dunaja. — Strauss, potovalec, iz Plzna. — Winterhalter, potovalec, iz Maribora. — Weber, potovalec, iz Kaaden-a.

Pri **Stonu**: Mihael Botič, stotnik; Ludovik Spengler, inženir; Krenn, Vesel, Klinger, Herbst, potovalci; Goldhammer, Herzog, Kaindl, trgovci, z Dunaja. — Wango, potovalec, iz Celovca. — Prevendar iz Zagreba. — Kiršič, prodajalec železnine, iz Gradca. — Mrhar in Podboj, soprogi posestnikov, iz Ribnice. — Pincherl iz Trsta.

Pri **bavarskem dvoru**: Trost, potovalec, z Dunaja. Geyer, inženir, iz Beljaka. — Majhenc iz Podrečja. — Josip Stimitz iz Kočevja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razmerna v mm	toplomera po Celziju			
17. u. jut.	739 1	-10 4	sl. sever	oblačno	
18. u. pop.	736 8	-5 2	sl. svzh.	"	0 00
9. u. zveč.	734 4	-2 6	sl. vzh.	"	

Srednja temperatura -61°, za 4'1 pod normalom.

Stanje avstro-ogerske banke

dné 15. januarija 1894.

(Brzobjavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gld. 450.084.000 (-20.546.000)
Kovinski zaklad	" 279.206.000 (+ 282.000)
Listnica	" 134.341.000 (-19 068.000)
Lombard	" 32.286.000 (- 8.521.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld. 58.591 000 (+24.617.000)
Državnih bankovcev je v prometu	gld. 372.138.000 (- 4 000)

Prodaja hiše

šte. 3 v Ključarskih ulicah v Ljubljani vršila se bode **22. t. m.** pri tukajšnjem c. k. deželnem sodišči. **Trinadstropna hiša** je bila v zadnjih treh letih **povsem obnovljena**, ima nove pode, okna, vrata, peči itd., izključna cena je **6200 gld.**, a hiša donša koristi za 11.000 gld. 41 2-2

Tovarniško zalogo
šivalnih strojev
in
pristrojev
za vozarenje
ima
IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
Centki zastoj in franko.

Dunajska borza.

Dné 19. januarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 20 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 " 05
Zlata renta 4%, davka prosta	119 " 85
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 " 15
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1020 " —
Kreditne akcije, 160 gld.	354 " —
London, 10 funtov strl.	124 " 90
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 94 ¹ / ₂
Cesarski cekini	5 " 89
Nemških mark 100	61 " 22 ¹ / ₂

Dné 18. januarija.

Ogerska zlata renta 4%	117 gld. 50 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 " —
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	145 " 50
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 " —
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195 " 50
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 40
4% kranjsko deželno posojilo	97 " 60
Kreditne srečke, 100 gld.	194 " 50
St. Genois srečke, 40 gld.	70 " 50

4% srečke dunajske parobrodne družbe	140 gld. — kr.
Avstr. rubešega križa srečke, 10 gld.	18 " —
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " —
Salmove srečke, 40 gld.	71 " —
Waldsteinove srečke, 20 gld.	48 " —
Ljubljanske srečke	23 " 50
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 " —
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2930	— " —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108 " 50
Papirnih rubeljev 100	134 " 50

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wellzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.